

Niet-systematische reviews liegen

Niet-systematische reviews zoals vele nascholingsartikelen lezen vaak prettiger dan een systematische review, maar ze zijn minder betrouwbaar. Alleen als een systematische literatuurzoekactie is verricht, mag een review systematisch worden genoemd. Dit verschil in betrouwbaarheid bleek weer bij vergelijking van aanbevelingen voor materiële maatregelen tegen huisstofmijt uit 46 narratieve reviews met een systematische Cochrane-review. Van de 46 reviews bleken er 39 te refereren aan niet-gerandomiseerd onderzoek, waarbij in het algemeen geen onderscheid werd gemaakt met gerandomiseerde onderzoeken.¹ Behalve dat de methodische kwaliteit van het gerefereerde onderzoek niet werd gewogen, was er

ook nog eens selectief gerefereerd. In een Cochrane-review kon geen effect van fysieke maatregelen worden vastgesteld,² maar de grote meerderheid van de niet-systematische reviews (n=38) rapporteerde positieve resultaten van maatregelen als anti-allergische matrashoezen en stofzuigen. Die positieve aanbevelingen kwamen 27 maal voort uit een positieve selectie van referenties; tienmaal bleek de selectie neutraal en eenmaal negatief.¹ Met andere woorden: de auteurs onderbouwden hun standpunt met hun welgevallige onderzoeksresultaten. Reviews op basis van de omgevallen boekenkast zijn dus onbetrouwbaar. Omdat er geen reden is om aan te nemen dat astmadokters meer vooringenomen of ondes-

kundiger zijn dan andere dokters, geldt deze bevinding waarschijnlijk ook voor andere gebieden van de geneeskunde. Dat is de reden dat goede tijdschriften bij voorkeur systematische reviews plaatsen, waarin op zijn minst verantwoording wordt afgelegd over de gevolgde strategie om onderzoeksverslagen te vinden en te beoordelen. Het leest misschien wat minder lekker, maar je hebt dan wel wat en het belast de grijze cellen (en de patiënten) minder met onwaarheden. (HvW)

1 Schmidt LM, et al. *Of mites and men: reference bias in narrative review articles. A systematic review. The J Fam Practice* 2005;54:4.

2 Gøtzsche PC, et al. *House dust mite control measures for asthma (Cochrane Review). In: The Cochrane Library, Issue 3, 2001. Oxford: Update Software.*

Een negatief zelfbeeld als oorzaak van depressie

Volgens Becks cognitieve theorie zijn mensen met een negatief zelfbeeld kwetsbaar voor het ontwikkelen van een depressie. Voorbeelden van negatieve zelfbeelden zijn: 'Ik verwacht altijd kritiek' of 'Ik vind het niet fijn als mensen mij echt kennen'. Er is een verband aangetoond tussen een negatief zelfbeeld en depressie, maar dat is vooral in cross-sectioneel onderzoek. Longitudinaal onderzoek ontbreekt grotendeels. In die leemte voorziet het onderzoek van Evans et al. Zij stuurden zwangere vrouwen (n=12.003) een vragenlijst aan het begin van de zwangerschap, 14 weken later en 3 jaar later. Van de 8540 vrouwen die niet depressief waren bij het begin van het onderzoek werden er 736 (8,6%) depressief in de 14 weken daarna. De vrouwen met het meest negatieve zelfbeeld hadden een 3 keer zo grote kans een depressie te krijgen als vrouwen met de minst negatieve kijk op zichzelf (OR 3,04; 95%-

BI 2,48-3,73). Dit verband bestond 3 jaar later nog steeds. Een negatief zelfbeeld is dus een onafhankelijke risicofactor voor depressie. (PL)

Evans J, et al. *Negative self-schemas and the onset of depression in women: longitudinal study. Br J Psychiatry* 2005;186:302-7.

Foto: Getty Images